Porto opłacono ryczałtem

Ч. 5 (440). Неділя, дня 29. січня 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 1½—2½.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт авонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

В єдности сила народу!

Боже вислухай благання,
Нищить недоля наш край,
В єдности сила народа,
Боже, нам єдність подай!

Таку пісню-молитву співає наш нарід по домах божих. Боже, подай нам єдність, а доконаємо великих діл.

Також приповідка каже, що „в єдности сила,“ а про правдивість цих слів переконався кождий у своїм життю. Бо і щож може зробити чоловік одинцем? Збудувати дім, вивезти з ліса матеріял під будову — всего того оден селянин не потрафить зробити. Він кличе сусідів і обєдненими силами добивається свого.

Ще більше відчувається потребу єдности в національно-політичній праці. Тут без орґанізації нічо вдіяти не можна. Бо і щож може зробити один громадянин, хочби як мудрий? Його голосу ніхто не схоче слухати, бо нині лиш сила має значіннє. Тому громадяне лучаться в орґанізаціях ріжного рода — економічних і політичних.

Така політична орґанізація галицьких Українців повстала ще в р. 1848 зараз по знесенню панщини, і та орґанізація великих діл доконала. Всі наші установи у Львові — „Просвіта“, „Народна Торговля“, „Рідна Школа“, „Центросоюз“ „Дністер“, „Земельний Банк Гіпотечний“, „Центробанк“, „Народна Гостинниця“ і тд., а також численні установи по повітових містах — це є діло тої орґанізації, що повстала в р. 1848 а яка під ріжними назвами працювала і до нині істнує під назвою „Обєднаннє“.

Ця орґанізація не є партією якоїсь верстви народу — вона є політичною орґанізацією **всіх** Українців і тому не називаться партією але „Обєднаннєм,“ бо ця орґанізація має **вести політику цілого народа.**

Щоби це зрозуміти, застановімся, що це є **політика народна** а що це є **політика партійна**? Представмо це на прикладах.

Діти не мають широкої громадської думки. Вони знають лише себе і дбають за себе самих. Инші люди їм байдужі. І завтрішний день їм байдужий. Добре лише те, що для них добре. А зле є те, що для них є зле. За собою не бачать ніколи провини, зате кождий злий, хто стає їм в дорозі. А свої малі, діточі справи уважають за найбільші.

Так по діточому думають часто і дорослі малосвідомі люди. Так думають і цілі малосвідомі народи. Малосвідомий народ не може себе цілого бачити і розуміти. Там кождий знає своє село, свій повіт, а що ген там дальше, те йому байдуже. Ніхто там не питає, як його народ великий, яка за ним історія, яку він має культуру. Такий народ думає по діточому — якби смачно зїсти, нічого не робити, мати всего подостатком і не мати жадних обовязків. А коли такий несвідомий народ зачинає трохи думати про політичні справи, тоді він розбивається на гуртки або партії і кождий гурток уважає себе за найбільшу світову справу. Ті партії друться між собою, одні других уважають непотрібними, злочинними зрадниками і тд. Ті партії, як діти, дивляться на справу вузенько, бачать лишень себе. Не бачать вони коріння і пня народу, вони сіли на одній галузці тай кричать: Ген з пнем, геть з коріннєм! Обійдемось без пня і коріння! І по діточому думають, що вдержаться вони на галузці, як пень зрубають і коріння усхне. А є такі ще цілком сліпенькі партії, котрі думають, що коли вони **галузи** ріжних пнів повяжуть зі собою, то тоді і без пнів і без коріння обійдуться. Є це так звані **клясові** партії. Вони дурять людей, що нпр. селяни без огляду на народність повинні лучитися і іти разом проти своїх людей робітників, інтеліґенції і тд., або робітники повинні лучитися з робітниками і ставати до борби зі своїми селянами, інтеліґенцією і тд. Але це дурне! Життє каже що иншого. От возьмім польського селянина в Сх. Галичині. Він чується передовсім Поляком. а що-йно опісля селянином. Як Полякови все йому в польській державі лекше, він і землю майже за дармо дістав, він і гроший лекше пожичить ітд. От і нашому селянинови кажуть лучилися з польськими селянами проти українського робітника або інтеліґента. Таке саме і з україн. робітниками. Кождий знає, як тяжко українському робітникови дістати роботу, як він є Українцем. Польський робітник не стане в його обороні. Навпаки!

Не так поступають дійсно свідомі народи. Всі громадяне такого народу памятають, що вони є членами громади — членами народу і що їх особисте щастє звязане нерозривно з щастєм громадським і нарадним. Вони знають, що кождий з них є лиш маленьким трибом в великій народній машині. Їм ясно, що життя народу — це велике господарство, в якім працюють ріжні робітники — одні руками, другі розумом; одні при цій роботі, другі — при другій, инші — при третій і тд.

Такою політичною орґанізацією українського народу в Галичині є Українське Національно-Демократичне **Обєднаннє**. Та орґанізація єднає в собі всі верстви — і селян і робітників і інтеліґенцію, бо кляс у нас нема. Всі ми робітниками. Ріжниця хіба та між нами, що одні руками — другі головою працюємо.

Люди, котрі належать до Обєднання, на першім місці завжди ставлять свою народну приналежність, а доперва на другім приналежність партійну. На першім народну цілість, яка складається з ріжних кляс і партій, а на другім свою клясу чи партію.

Свідомі люди знають, що щоби якийсь нарід зробити безсильним, то треба його поділити на кляси і партії. Треба в нього вмовити, що націоналізм непотрібний, що він повинен пропасти, що не треба робити ані піддержувати ніякої національної роботи. А злочинні демаґоґи-дурисвіти, які хотять бути „війтами“ між робітниками або й селянами, плетуть їм теревені, що треба вязатись з цілим світом, з чужими партіями, заводити всесвітнє братерство... А це брехня, очевидна брехня! Анґлієць робітник в Канаді чи Америці, Німець — в Німеччині — копне Українця. Копне його і робітник-Поляк.

Це мусимо тямити тепер, коли станемо до виборів. Памятаймо, що кождий Українець мусить передовсім памятати, що він є Упраїнцем та що мусить при виборах іти в однім фронті, який зорґанізувало **Укр. Нац. Дем. Обєднаннє.**

Єднаймось отже — обєднуймось в „Обєднанню“!

Історія відомої кандидатури.

Перемищина відітхнула! — Виборча ситуація прояснюєсь. А то було таке бодай і не згадувати. В часі, коли зединеннє наших національних сил і одноцільна виборча акція є не лише приказом хвилі, але приказом в національній нашій боротьбі, і коли то під прапор Укр. Нац. Дем. Обєднання згуртувались всі національно думаючі елементи, уважаючи слушно, що є це одинока независима, націоналістична партія українського народа під польською владою, і коли від краю до краю лунає клич: одною великою громадою на ворога! у цей могучий час зарисувались на перемиськім овиді жахливі хмари. Всупереч однозгідній волі численних віч і зборів, — всупереч рішенню повітових комітетів всіх повітів перемиського округа і всупереч однозгідному рішенню спільного „Окружного комітету на 48 округ виборчий“ виринула *самостійна* противна акція. Проти спільної лісти уложеної „Окружним Комітетом“ виборчим і затвердженої Центральним Комітетом Укр. Нац. Дем. Обєднання і проти чолового кандидата цеї лісти відомого і заслуженого діяча Перемиської Землі, Дра Володимира Загайкевича, поставленого однодушно всіми повітами нашого округа виборчого, висунулась самостійна, або як то її називають дика кандидатура проф. Володимира Зубрицького. Вихісновуючи свої знайомства і впливи по селах і читальнях, де як урядовець Тов. „Просвіта“ мав своїм обовязком працю по читальнях, забажав п. Зубрицький стати послом. І пущено в рух всі пружини цеї акції так зі сторони його як і його особистих приятелів, які почали вмавляти при кождій нагоді всім і вся, що проф. Зубрицький є одиноким чоловіком, що гідний бути послом Перемиської Землі і що він „за всяку ціну“ мусить зістати послом. Одиноким арґументом, на який давались ловити некритичні люди, було, що прецінь п. Зубрицький є жертвою польської влади, усуненим з державної служби як ґімназійний учитель. Це правда, що п. В. Зубрицького, який був арештований за непоповнені політичні злочини, усунено з державної учительської посади, але внедовзі відтак позволено п. Зубрицькому обняти посаду учителя в прив. ґімназії в Рогатині.

Перемиське громадянство, числилось з деякими заслугами п. Зубрицького, — та хоча просвітянська праця, закладаннє читалень і їх люстрація не є ще достаточною кваліфікацією на посла, громадянство вважало, що можнаби п. З. притягнути до спільної виборчої праці з хісном для національної справи, і заофірувало йому співпрацю на спільній плятформі, а навіть жертвувало йому посольський мандат, і то на *другім*, значиться *певнім* місці „Обєднання“. В тій напрямі переговорювало з п. З. кількох членів громадянства. П. Зубрицький, хоч заявляв себе *безпартійним*, неприналежним до УНД Обєднання, заявив готовість, задля узискання посольського мандату кандидувати на листу УНДО, але поставив як рішуче і невідкличне услівє — усунути чолового кандидата, і то не тільки від посольської кандидатури, але і від всьої громадянської праці. Річ ясна, що на цю умовину ніхто не міг згодитись, бож занадто поважною і загально конечною узнаною є кандидатура заслуженого нашого громадянина Дра В. Загайкевича, щоб міг з неї хтонебудь зрезиґнувати, а тим менше для забаганки п. Зубрицького. Тож не дивниця, що ані провід „Обєднання“ ані ніякі сільські чи міські збори не прихилились до бажання п. Зубрицького, і ніде в рядах національного табору не піднісся ні один голос проти особи Дра В. Загайкевича. І ось в тій ситуації дожили ми прикрих подій.

Відновилась рана цілої нашої минувшими. На Перемиській Землі — виринула самостійна кандидатура — відновилась „отаманщина“. І пішла в біднії села — в ті села, що очікують від своєї інтеліґенції прикладу і національної карности — зі сторони п. Зубрицького і його молодих приятелів не освідомлююча праця виборчого будівництва, але розпря, розєднування, розбиттє наших народних сил і клевета: особиста і незаслужена і нічим неоправдана клевета проти заслуженою довголітною працею громадянина. І не застановився п. Зубрицький, що своєю протиаґітацією бє він не тільки в особу чолового кандидата Обєднання, але взагалі валить тим способом цілу лісту „Обєднання“, руйнує весь політичний наш дорібок в повіті і виборчу орґанізацію, та приготовляє побіду всіх ворожих нам духів. Ситуацією цею покористувались всі противники Обєднання і народної нашої справи, та всі почали приєднуватись до п. Зубрицького.

І починав зарисовуватись спільний проти „Обєднання“ бльок, зложений з представників і прихильників недавно *для виборів* утвореної партії праці (УПП), українських соціяльних демократів, (УСДП) радикалів (УРСП), яких у виборчім перемиськім окрузі зівсім нема, та з ріжних инших таких елементів, яким *не добро* справи лежить на серці, але *каламученнє* чистої води. Всі ті уґруповання і чинники знаходились не оден раз на вічах, скликуваних чи то п. Зубрицьким, чи то аґітаторами ново утвореної Партії Праці.

Така ситуація не могла очевидно, довго удержатись. Скорше чи пізніще мусіли виринути противенства, поміж тими всіми, яких разом злучила ненависть проти „Обєднання“.

І коли примушений обставинами п. Зубрицький на вічу в Добромилі (про це низше) відпекався всякої спільноти з Партією Праці, — цілий бльок захитався.

П. Зубрицький переконався, що йшов злою дорогою, а переконали його про це ті села, де він ніс свою шкідливу роботу. Українське село зрозуміло, *що не в розбиттю наших сил і не у взаємній сварні наша сила і будучність.*

Український селянин не зізволив, щоб інтеліґенція свої особисті роздори вносила на село. Побідив здоровий хлопський розум і станув в обороні народної орґанізації, а п. Зубрицький цофнув свою кандидатуру.

Ситуація тепер прояснилась. Перед нами стоїть одна і одинока національна виборча орґанізація Укр. Нац. Демокр. Обєднання.

Знаємо, що боротьба виборча не затихла. Знаємо що проти національної нашої справи виступлять ще инші виборчі комітети чи уґруповання, які підшиваючися під ріжні демаґоґічні кличі, будуть закидати свої сіти на наші села та міста і ловити наших виборців на свої листи.

Однак ми свідомі цего, що всі сини і доньки нашого народа, наше свідоме селянство, національно думаюче міщанство і робітництво та вся інтеліґенція стане понад всякі кастові чи станові інтереси на однім одинокім становищі — на становищі борця за всенародні права Української Нації,

Розбиттє наших голосів далоб побіду противникам і спричинилоб, що нашими заступниками сталиб вороги нашого народа.

Тож нехай щезне всяка кириння! Одним спільним руслом нехай попливе воля Українського Народа. В днях 4 і 11. березня здамо іспит нашої політичної зрілости і покажемо волю і силу Українських виборців! Віддамо всі наші голоси на лісти Українського Національного-Демократичного Обєднання, бо так нам велить честь і інтерес нації.

Роман Гамчикевич.
Др. Степан Дмоховський.

Ще раз: „католики“ чи християне?

(Дальше).

Так отже в Америці ізза відозви „Обєднання“ в справі святковання 10-літної річниці Франка розпалили наші „католики“ страшну пожежу, яка до нині палає і нищить великі наші цінности, на котрі треба було працювати десятки літ. Ця справа була однозгідно обговорена вже в цілій пресі і акція наших „католиків“ скваліфікована як руїнна. Це тим більше управнює нас сказати, що коли Митрополитови Шептицькому американські „католики“ підсували думку — видати указ проти святковання річниці Франкової, він, чоловік о широкім горизонті, відкинув цю думку так само, як відкинувби був краківський лат. митрополит, колиб йому підсувано думку не дозволити на похороннє тлінних останків польського поета Словацького в катедрі на Вавелю. А треба ще тут зазначити, що краківський митрополит чувбися оправданим заборонити, бо вже його попередник видав був заборону — а врешті хоронити демонстраційно в історичній католицькій святині мощі поета, якого твори не годились з наукою католицької церкви — це справді було домаганнє далеко посунене. Але благорозуміє пастирське і національний такт таки веліли краківському митрополитови згодитись і заявити прилюдно в часописах, що не вважаючи на заборону його попередника, він не може протиставитись бажанню цілого народу. Таку уступку зробив він, щоб погодити релігійні почування з національними. Не до тих належать наші „католики“. Вони заризикували навіть братовбійчу боротьбу — а тепер мстяться на „Обєднанню“ за ініціятиву в тій справі.

А мстивість ця справді безгранична. Опанувавши орґан „Січ“, наші „католики“ зробили останніми часами з него кльоаку, де всипують всякі помиї на „Обєднаннє“ і на тих священиків, що взяли участь в конґресі. В ч. 24 „Січи“ з д. 15. грудня 1927 помістили „католики“ довжезну статтю п. н. „Реви язичку, а будеш їв кашку або горламент проклятих і непроклятих димокрадів з Об'єдання“. Під таким соковитим наголовком іде така огидна лайка на „Обєднаннє“, що коли її прочитаєте, то що-йно тоді наберете правдивого поняття про цих „архикатоликів“. І ми отсе вже другим разом просимо прилюдно Управу У-

L. cz. Pr. 4282. — W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! — Sąd okręgowy w Przemyślu jako Trybunał dla spraw prasowych po wysłuchaniu zdania Prokuratora powziął następującą uchwałę: 1. Zatwierdza się po myśli Art. 76 rozp. Prez. Rzpp. z 10. 5. 1927. Nr. 45. poz. 398 zajęcia czasopisma „Ukraińskij Hołos“ Nr. 3. z 15. I. 1928, dokonanego przez Starostwo w Przemyślu artykuł p. t. „Front prirwanyj“ w ustępie od słów „Cež bude znow...“ do słów: „i bilsz niczoho“ zawwiera znamiona występku z Art. V. noweli z 17. grudnia 1852 L. 8. Dz. u. p. z § 491 u. k. i art. I. i art. 5. z dnia 10. maja 1927 Nr. 45 poz. 399 Dzup. 2. Zakazuje się po myśli art. 77 cytowanego rozporządzenia dalszego rozpowszechniania tej części artykułu wspomnianego pisma drukowego. 3. Nakazuje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma by orzeczenie Sądu bez powodów umieścił bezpłatnie w bliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tego rozporządzenia przy zachowaniu warnnków art. 30 i 33 cyt. rozporządzenia. — Sąd okręgowy w Przemyślu, Oddział VI. dnia 14. stycznia 1928 — (Підпис нечиткий).

українських Хліборобів-Державників, щоб вони заняли становище супроти цего орґану, бо ми в Галичині привикли уважати „Січ“ півоф'ціяльним орґаном Гетьмана і згаданої Орґанізації.

Для характеристики подаємо уривок цеї лайки, де говориться про учасників Конґресу „Обєднання“:

Конґрес чи — прости Боже за слово — горламент проклятих і непроклятих димократів з Обіданя сього року був конґресом редакторів Свободи, большевицьких аґітаторів, демаґогів і димовіїв і попиків радикалів...

„...На салі було пять наших калікуючих отців духовних, а між ними також той, що минулого року на церковнім конґресі некатолицьких-католиків з любови для бідного народу явився був убраний в обергозна і в соломяний капелюх на доказ, що він так дуже народ любить та що він дуже бідний. Сим разом той отець духовний вже не мав на собі ні обергознів, ні соломяного капелюха не мав. Крім „наших“ було на конґресі таке саме число „акефальних“ попів. Додайте до них ще й урядовців УНС і „Провидіння“, редакторів „Свободи“ та кількох мандруючих димократів і крикунів, то будете мати образ того українського горламенту, бо решта — себто делеґати — се збаламучені люде, майже всі із „істів“.

Так трактують „католики“ філянтропійну орґанізацію „Обєднанне“ за єї чоловіколюбну акцію в Галичині. А тимчасом серед невмокаючих оплесків цілого конґресу президент конґресу відчитує від православного Архієпископа о. Івана Теодоровича привітне письмо отсего змісту:

„Любі во Христі Брати та Сестри Члени Конґресу! Мною доручено Високопреподобному о. Протоєрею Володимиру Каськову передати на Конґресі Обєднання ту суму пожертв на допомогу жертвам повені в Рідним Краю, яка була зібрана в довіреній мені Єпархії. Користаю з тої, нагоди і шлю щирий привіт Конґресови з побажаннями самих найбільших досягнень в праці Конґресу. Нехай Конґресови дійсно пощастить обєднати Дітей Рідної Землі тут на Землях Злучених Держав і направити їх по правдивій і корисній дорозі.— Господне Благословення нехай буде над учасниками і працею Конґресу. В załученню чек на 1268·27 долярів.

І чиж буде кого дивувати, що серед американської еміґрації щораз більше зростають симпатії до православія. Маєте чорне на білім, як „католики“ витають „горламент Обіданя“, а як витає православний автокефальний архиепископ Теодорович. (1. б.)

РОЗБИВАННЯ НАЦ. ФРОНТУ.

У всіх майже повітах намагаються всякі людці розбивати наш національний фронт при надходячих виборах. Знаючи, що їхня кандидатура є гумористична, вони всю енерґію вкладають в те, щоб киринити. Але з признаннєм треба піднести, що наше селянство вже добре пізналось на поганих демаґоґах і розбивачах народнього фронту і дає їм належну відправу. В рубриці „Дописи“ знайдуть наші читачі звіти з деяких передвиборчих віч, на яких наше свідоме селянство дало тим киринникам належну відправу. А вже характеристичний випадок кирині зайшов в Добромилі. Про це злочинне розбиваннє національного фронту Др Лазором і тов. пишуть нам таке:

На день 16. січня ц. р. скликала „Укр. Партія Праці“ довірочну нараду до салі „Нар. Дому“ на 1 год. в полуд. Вже з самого ранку зявився цілий „штаб“ з пп. Др. Лазором, Дзюбінським, Крентою й иншими місцевими „діячами“ на чолі. В полудне приїхали відай самі себе представляючі представники Перемищини. На салю впускали лише таких, які видавалися бути „благонадьожними“, — від инших, як від п. Ханика Мих. і инших вимагалося слова чести, що не будуть взагалі нічого говорити на салі. Довірочну нараду Партії Праці, що згодом перемінилася у велике віче „Обєднання“, отворив Др. Лазор і покликав до президії п. Дзюбінського на предсідника, а п. Зиблікевича Евг. з Перемишля на секретаря. З черги забрав голос п. Зубрицький, який заявив себе представником Перемищини й безпартійним длятого, бо, мовляв, усі партії за тісні для нього, але збльокованим з соціялістами й радикалами. Як кандидата від Добромильщини запропонував п. Зубрицький людину „зівсім безпартійну“, бо таку, що у всіх партіях вже була, п. Ґонтарського з Перемишля. Коли вчули селяни про таку славну особу, на салі счинився страшний крик: Геть з руїнниками й киринниками! Геть з новими спасителями! Де ви до виборів були? і т. п. вигуки лунали громадно по салі. Опісля прийшов до голосу п. Лазор. Цей представив себе „кандидатом“ Укр. Партії Праці й заявив, що кандидує разом з п. Зубрицьким на лісті т. зв. „лівого бльоку“, до якого, як казав, входять У. П. П., У. С. Д. П. і У. С. Р. П. Проти цього запротестував рішуче п. Зубрицький і заявив, що ніколи разом з Партією Праці кандидувати не буде. А то гарне свідоцтво про Вас, панове УПіПісти, коли навіть той, якого попираєте, всіми силами від вас відпекується. Цікаве, що супроти цього зроблять соціялісти й радикали з Партією Праці, своїм третим контрагентом? Проти демаґоґічно-руїнницької роботи початкуючих „великих“ політиків заявилася подавляюча більшість присутніх селян і робітників. В гарних, річевих промовах скартали вони названих панів і виказали їх безпідставність пп. Уляновський Іван, господ. з Трушевич, о. Федеркевич з Тарнави, Чубинський з Перемишля, Батицький з Боневич, Др. Біяк Степан з Перемишля, о. Гораєцький, Палятинський робітник з Добромиля, мец. Др. Ільницький з Бірчі й инші селяни з других сіл. Промови тих людий зібрані приймали гучними оплесками, даючи тим доказ, що душа нашого селянина здорова й що вже минули ті часи, коли хто небудь міг його в дурнів пошивати.

З молодим „радикальним дубом“ і „товаришем“ Лучишином, який кидав громи на Укр. Національно-Демократичне Обєднання, за те, що воно не довело до бльоку з іньшими українськими партіями, полемізував успішно п. Чубинський з Перемишля, виказуючи наглядно, що бльок національних меньшин може нам лише користь принести, що так у Львові Центральний, а в Перемишлі Повітовий Комітет УНДО не поносять вини за те, що до укр. бльоку не дійшло, але вина по стороні тих партій, до яких УНДО в справі укр. бльоку зверталося, як це виказують впрочім оголошені в тій справі документи.

Властиве віче закінчив о. дек. Маринович з Війська, якого промову вислухала саля з запертим віддихом і нагородила гучними оплесками та співом гимну „Ще не вмерла“. В часі, коли зібрані співали народний гимн „Ще не вмерла“, горстка „безпартійних“, один „руський хлоп“ радикал та кількох Упіпістів наспілку з трома Сельробами (четвертого викинули селяни зі салі) співали „Ми гайдамаки“ — оце така то націоналістична „ліво-бльокова“ компанія, яка при свойому сорокатому націоналізмови не вміє й не хоче пошанувати достойности народнього гимну. По тому інциденті обурені селяне почали кричати: До дому ходім! Розвяжіть віче! Досить нам цеї хруняди! і тд. і опустили салю, на якій осталося декількох прихвостнів і горстка цікавих, що хотіли знати, як закінчиться отся суматоха. Не помогли ніякі штучки, щоби справу відложити до слідуючого понеділка, бо селянство дало наглядний доказ, що вважає за доцільну й єдино корисну політику Укр. Нац. Демокр. Обєднання.

Так отже початкуючий „політик“ Др Лазор, для розбивання нашого нац. фронту вносить метушню в повіт і товчеся зі своєю „кандидатурою“ як Марко по пеклі. Ставить при тім другу кандидатуру п. Зубрицького, який з місця відпекується її. І чи можна цю виборчу акцію п. Лазора трактувати серіозно, чи можна її інакше назвати як киринею, розбиваннєм фронту? Таж п. Лазор навіть не уважав за відповідне наперід порозумітись зі ставленим ним кандидатом, а ставить його — от так собі, щоби вносити роздор! І це робить учитель ґімназії „Рідної Школи“ в Дрогобичі, який має укр. молоді світити прикладом народної карности.

Дописи.

Перекопана, пов. Перемишль. Крикунам і розбивачам народнього фронту ведро зимної води з ледом на голову: Будучи 30. грудня на повітовім народнім зїзді в справі виборів, мав я нагоду пізнати людців, котрі ступили на блудну дорогу, котрі під теперішню пору, де такий горячий і важний час, сіють роздор, замісць іти одною лавою до побіди, де побіда при солідарности цілком певна. Схаменіться люди! де ідете і де народ ведете, — на бездоріжа? Для своїх особистих амбіцій хочете загирити цілу народню справу? Проч руки від народу! Жаль душу прошибає, що свої діти Неньку розпинають, чужим на потіху, а своїм на загибіль. Історія не навчила вас нічого, умні недоуки? Опамятайтесь поки час, коли Завтра свитає, бо смерком буде запізно, щоб не лягло на вас прокляття Народа й історії.

І. Ярошевич.

Теребовля. Дня 10-го січня ц. р. відбулося передвиборче жіноче віче в Теребовлі, скликане жіноцтвом, зорґанізованим в Укр. Нац. Дем. Обєднанню. На вічу явилося понад 600 участників (з того понад 400 жінок і 200 мужчин) з теребовельського повіту, а то з сіл: Янови, Слобідки, Різдвян, Ласковець, Могильниці, Гумниск, Застіноча і ин. Віче отворила гарною промовою П. Мохнацька, член Пов. Ком. УНДО і голова „Союзу Українок“ в Теребовлі. Перший реферат про реформу виборчу до сойму і сенату виголосила п. Блянка Баранова. Референтка обговорила основно справу теперішних виборів і становище УНДО та його національну плятформу у виборах — почім завізвала усе укр. громадянство Теребовельщини — а зокрема укр. жіноцтво до масової участи у виборах під національним стягом. Ця патріотична промова зробила на присутних велике враженнє. Другий реферат про політичне становище нашого жіноцтва і його відношеннє до теперішних виборів виголосила п. Ольга Богачевська. — Єї обширну змістом і палку промову прийняли присутні грімкими оплесками. Віче привітав від Пов. Ком. УНДО голова Др. Заплітний, напятновуючи розбивання одноцільного національного фронту зі сторони „лівих“. В дискусії забирали голос п. Карпінська з Острівця, яка короткими а досадними словами захопила усіх присутних, опісля п. Крушельницький Іван, селянин зі Слобідки, котрий грімкими словами напятнував киринну роботу ріжних лівих ґруп. Ухваливши цілий ряд резолюцій — віче однодушно заявилося за кандидатурою жінки до сойму на Тернопільський Округ і одноголосно прийняло резолюцію з жаданнєм до Центрального Комітету УНДО у Львові, щоби безумовно поставив на лісті кандидатів до сойму п. БЛЯНКУ БАРАНОВУ, знану суспільну діячку і орґанізаторку жіноцтва і то на такому місці, щоби її вибір був запевнений. З піснею на устах „Ще не вмерла“ і „Не пора“ розійшлись присутні з бадьорим настроєм і підйомом духа.

Зелена, пов. Скалат. Демаґоґи Др. Ладика і Др. Любачевський з Грималова скликали на 10 січня віче до Зеленої, щоб розбивати наш фронт. Ті хитруни думали, що і тут удасться їм пустити блахмана селянам. Віче скликали до Чит. Просвіти, не просивши голову о дозвіл. Парох і голова Читальні о. Пиндус не позволив на віче в Читальні. Віче відбулось в домі одного тутейшого киринника. До президії покликано людей, котрі не мають найменшого значіння в громаді, а котрих за хрунівську роботу найближша родина відпекується. На вістку, що на це віче мають приїхати ті самі, котрі кілька днів перед тим на вічу в Грималові не дали говорити представникови селянства господареви Скаскови, — селяни і селянки з Зеленої і Паївки зійшлись масово, щоби дати доказ, що крім кількох юдів, хрунів, маси селянські ніяк не дадуться зловити на вудку радикалів і що такий демаґоґ Ладика не сміє ширити деморалізації серед селянських мас. Перший забрав слово п. Ладика, а коли присутний на вічу кандидат інжінерії з Данціґу, п. Стефан Пиндус поспитав, чому Ладика не представився, хто він єсть — цей чоловік з університетською освітою відповів такими огидними словами, що обурені тим висказом Ладики селяне і селянки не дали дальше говорити Ладиці. Окликам „ганьба“ і „проч з зеленецькими і грималівськими зрадниками“ не було кінця. П. Ладика старався дальше говорити, але ніхто не міг чути його слів. Начальник громади, переконавшися, що всі вічевики, крім кількох киринників домагаються викинення *розбивачів національного* фронту з села, віче розвязав. І тут мав Ладика найлучшу нагоду переконатись, як маси селянські відносяться до таких „оборонців“ як Ладика, Любачевський і Др Гриць Олійник. Так гонять у нас поганих демаґоґів.

Ярослав. Наш повіт спить сном блаженних, хоч вже час би розпочати енерґійну виборчу аґітацію в користь нашої лісти. Та на те тут не заноситься, бо нема кому як слід повести виборчу акцію. А шкода, бо тут при запопадливій аґітації мігби вийти наш посол, бо польські партії виставлять кілька ліст і це улекшилоби нашому кандидатови дорогу до мандату. Коли в нас нічо не робиться, польські партії працюють і заїздять до наших сіл єднати виборців, як це було в Ляшках, Ветлині, Розвениці, Рудоловичах і тд., де промовляв адвокат Єдліньскі. Мали ми надію, що цею акцією покермує чоловік, що вже працював на нашім терені, але він, як зачуваємо, пішов шукати мандату в „певніщий“ повіт.

Ратуйте ваше здоровля!

Приймаю хворих, що їм наростають горби, (чахотне запалення) і кривіють: стриж хребетний, коліна, бедра, стопи, всілякий сустав, недоволодіння й параліж ніг у дітей і старих осіб!! та застосовую в оцих випадках спеціяльні лічничі ортопедичні апарати а на наростаючі горби і скривлення плечей лічничі ґорсети-наплечники ортопедичні ріжних системів. — Для ампутованих ніг і рук зладжую в мойому заведенні протези (штучні руки і ноги) по німецькій і американській системі. Спеціяльністю мойого заведення є ортопедичні апарати, що вирівнюють всілякі здеформовання ніг і закривають всякі каліцтва стіп.

Зголошення хворих приймає:

Ортопед-директор РАПАПОРТ

Спеціяльне лічничо-ортопедичне Заведення

від 9—1 год. і 3—7 попол.

Львів, вул. Красіцьких ч. 8.

З Польщі і про Польщу

Польські політики роздумують тепер, що робити їм з комуністами при виборах. А саме при виборах до громадських рад уневажнено всі комуністичні лісти виборчі. Але не вважаючи на це, всі комуністи голосували на свої лісти і впало на них таке велике число голосів, що польські ґазети довго нарікали на це. Щож буде при соймових виборах? Комуністична партія є заборонена в Польщі і тому вона не може виступати під тою назвою. При виборах в р. 1922 комуністи назвали свою лісту „ліста союзу пролетаріяту міст і сіл“ а тепер потворились комуністичні партії під ріжними назвами — але мають одну команду. Польські політики поділились на два табори. „Поступові“ політики, до яких належать польські соціялісти кажуть, що комуністичну партію треба зробити законною (леґальною) партією і допустити її до виборів. Бо коли комуністи вийдуть з укриття, то тоді легко буде можна їх поборювати. Заборона партії комуністичної і уневажненнє їх лісти ще більше роздразнить людей і комуністи ще більше зискають прихильників, бо їх уважається мучениками. З цеї причини при громадських виборах так багато голосів впало на лісту комуністичну, хотяй вона була уневажнена. — Інакше дивиться на це другий табор польських політиків. Він домагається, щоб комуністичну лісту уневажнити, бо комуністи так розпаношаться, що опісля тяжко буде їх поборювати. Найкраще з ними поступити так, як поступив Муссоліні в Італії. Котрих політиків послухає польський уряд, нині годі щось певного в тій справі сказати. Мабуть допустить комуністичні лісти, бо вони під иншими

ФРЕДЕРІК БУТЕ.

КЛЮЧ.

Як Юрко (так як щодня) вертав лісовою дорогою з проходу до замку, стрінувся з циганкою. Він уже й вчора вечером стрінув її на тому самому місці. Вона йшла помало, в устах держала цвітку. Її чорні очи гляділи зухвало, а поміж червоними устами білилися два ряди білих зубів, як усміхалася до нього. Нині він побачив її знову. Чув, що вона говорила до нього. Тому йшов збентежений, похнюпивши очи.

— Може поворожити вам? — озвався тихий, співний, дещо охриплий голос.

Він пристанув, але не відповідав нічого.

Вона засміялася, вхопила його ліву руку, приглядалася їй довго і сказала:

— Вам сімнацять літ...

— Ні, — пролепетав Юрко — вісімнацять.

— Походите з строгого, старого роду. Не живете, як ваші ровесники. Ви майже все самі одні.

— Так, — сказав Юрко — відколи мій учитель відїхав, я не бачу нікого, лише мою бабусю і її товаришку.

Вона далі розказувала подробиці з його життя. Його счудувало, бо він і не подумав тепер про те, що довкола замку знали це геть усі.

— Ви житимете щасливим життям, — говорила дальше циганка — й зазнаєте богато любови. Так, бо ви дуже гарні.

Він чув її погляд на свому лиці. Зачервонівся. Циганка говорила далі:

— Ви дуже гарні. Я люблю, ваше ясне волосся і ваші голубі очи. Ви будете унещаслювати жінок.

Циганка усміхнулася й опустила його руку.

Чи має заплатити їй? — натякнув він.

— Ні, ні, ніяких грошей — відповіла — я ворожила вам для моєї приємности. Люблю тим виворожувати будучину, хто для мене цікавий.

— Чи то ви їхали возом із якимись двома мужчинами і старою жінкою і задержалися були на перехресті оріг? — спитав Юрко.

— Так то я. Ті два мужчини (вона завагалася) то мій брат і — один свояк. Ця стара баба, то моя вуйна.

Як то мусить бути весело так мандрувати, — запримітив Юрко. Мені ледви що позволять виходити на прохід у ліс. Мій батько й ненька вже не жиють. Я все жию на селі, бо родина боїться, що я слабовитого здоровля. Бабуся недочуває. Мені страшно скучно.

Вона ще раз узяла його руку й сказала йому поважно:

— Ви будете дуже щасливі в любови.

Обоє підійшли аж до замкового високого муру, що зверха мав позастромлювані гострі кусники скла. В мурі була невеличка фірточка обкована сильно залізом.

— Мушу вже йти до хати. Бабуся жде на мене. Вона все неспокійна зза найменшої причини. Щойно цього року позволила мені взяти собі цей ключ від тої фіртки, щоби я міг вертати до дому через парк.

— Ваш парк мусить бути дуже гарний — сказала циганка — я так хотілаби побачити його.

— О, по тім боці ніколи нікого нема. Чи ви дійсно хотілиби?...

Не докінчив. Чи він збожеволів? Він мавби їй казати ввійти до парку?

— Нині ні, але завтра буду у тую саму пору, а ви мені покажете ваш парк за те, що я ворожила вам.

Глянула йому благаючо у вічі. Полишила йому червону рожу, яку досі держала в устах і втікла. Дріжучою рукою відчинив фіртку і вернув через парк до дому.

Цілу ніч говорив собі, що завтра не вийде. А таки вийшов. Впустив її до парку, показував травники, корчі, ставки і замок. Надійшов огородник, тому циганка втікла.

Другого дня вже всі спали, як він впустив знову циганку у парк. Був уже зовсім опянілий любовю.

— Люблю тебе, люблю — повторював їй уже який сотий раз.

Вона усміхалася, пестила його волосся й зникла у лісі, як він замикав фіртку.

Відтепер бачилися що ранку або вечером. Циганка не говорила йому богато про себе — сказала лише, що називається Сара, а про життя Юрка розпитувалася все докладніще. Розповів їй, де він спить, а де бабуся. На долі була їдальня, там теж шафа зі срібною столовою заставою на ліво гостинна кімната. Розповідав їй все, деклямував їй вірші, які писав для неї. Вона слухала, хоч мало що розуміла їх.

Небаром дав їй і ключ від фіртки, хоч уже й не знав, чи то вона просила в нього ключа, чи то йому самому прийшла така думка. Так не мусітиме ждати на нього, колиб він коли припізнився. Вона заходила до парку і ждала в самітному домику, що був побудований геть на боці. Тяглося це яких два тижні.

Аж нарешті одного вечора сказала прощаючись із ним:

— Візьми собі твій ключ назад. Уже мене більше не побачиш.

Він зірвався:

— Чому? Що сталося? Чомуж?

— Так мусить бути, — сказала циганка рішучо.

Побачила, що він поблід. Лице його змінилось, наче лице дитини, якій збирається на плач. Але вона не зволікала, а говорила дальше силкуючись:

— Слухай, коханий. Ти ще занадто невинний, легкодушний. Хочу повчити тебе. Життя не є таке, щоби можна вірити першому ліпшому. Подумай: ти мене зовсім не знаєш, а даєш мені ключ. Тим гірше, що я тепер це все мушу сказати. Таких жінок, щоби кидалися такому богатому молодцеві як ти на шию так без грошей, як я це робила, дуже мало. Взагалі не думай про них. Подивися: один із тих мужчин там на возі, то мій любий. То він наслав мене сюди, щоби я омотала тебе любовю, як це сталося. Вони розпитувалися і довідалися, що в замку богато срібла, а ти це все потвердив мені. Отже цей ключ мав їм улекшити напад. Срібло, що його булиби вкрали у вас у замку, мій малий брат бувби заніс до Парижа, бувби продав там його — а потім ми всі: я, тамтой другий і ця стара баба булиби відїхали візком. Моглиби були здоганяти нас, але нічого були би не найшли. Ніхто був би не знав, як злодії дісталися до замку. Ти вже був би добре стерігся, аби не сказати, що ти дав був мені ключ. Тепер усе приготовлено. Вони хочуть напасти на замок нині в ночі. Але я не...

Перестала на хвильку, а потім далі говорила:

— Але я не хочу, щоби до того прийшло. Ти занадто ніжно любив мене. Я бридилася би заподіяти тобі якунебудь кривду. Та вони не вбють мене за те. Скажу їм, що я загубила ключ, та що ти став щось підозрівати і коло фіртки поставлено варту, а замка пильнують. Бачиш, коханий, ти згадуватимеш мене добрим словом. Я також думатиму лише добре про тебе. Але бережись, бо ти за легкодушний. Я знаю, що ти зовсім недосвідчений. Та в твоїх літах це не дивота. Ось тобі твій ключ.

Подавала ключ Юркові, але здивувалася, як у лиці його запримітила вираз, якого досі не бачила.

— Я зовсім не такий легкодушний, як ти гадаєш, — сказав хлопець здвигаючи раменами. — Я не дав тобі ключа так не роздумавши нічого. Я звернув їм у замку увагу, що звичайний замок у цій фіртці небезпечний і казав усюди подавати нові засуви, бо тамті уже були недобрі. Ти сама запримітила була це ще першого дня. Не потребуєш уважати мене дураком.

Гляділа на нього хвилину широко розплющеними очима.

Нараз, не кажучи ні словечка, шпурнула ключем Юркові у лице, мерщій розтворила фіртку і утікла. Юрко притиснув хусточкою роздерту ключем губу й чув, як вона бігла лісовою дорогою, заходючись від плачу.

Переклав М. Свояк.

В суботу 4. лютого ц. р. уряджує КРУЖОК „РІДНОЇ ШКОЛИ“ В ПЕРЕМИШЛІ
У ВЕЛИКОМУ САЛІ „НАРОДНЬОГО ДОМУ“
МАСКОВИЙ БАЛЬ
Початок о год. 9 веч. За запрошенями зголошуватися до канцелярії „Рідної Школи“ між год. 9–1. Старшина.

назвами виступають. Також практика при громадських виборах промовляє за тим, щоб допустити комуністичну листу до виборів. А саме показалось, що в тих містах, де була дозволена ліста комуністична, там комуністи дістали мало голосів. А де заборонено ці листи — там на уневажнені листи комуністичні голосували десятки тисячів людей. — Прихильники теперішного польського уряду утворили комітет виборчий і виставили у всіх округах листи безпартійного бльоку співпраці з урядом Пілсудського. Не знати ще, який успіх буде мати ця ліста, але мабуть назбирає вона досить голосів, бо цю листу буде цілою силою підпирати польський уряд. На це дуже нарікають вшехполяки і польські соціялісти. І так головний соціялістичний орґан „Robotnik“ про стосунок уряду до виборів пише так:

„... Тінь Баденія, того керманича долею Австрії, що створив школу, „як робити вибори“ за помочею адміністраційної машини. Подивімся правді в очи. Воєвода чи староста, котрий орґанізує політичні збори, виголошує на них промови аґітаційні в користь якоїсь означеної листи партійної чи бльоку кількох партій під фірмою безпартійности — такий воєвода чи староста перестав бути в очах прилюдної опінії представником держави, стався представником політичного напряму, а через те противником всіх горожан, які думають і ділають инакше. З другої сторони виборчий натиск адміністраційної влади мусить — незалежно від волі одиниць — спекулювати на боязливости, карієровичівстві, амбіціях і інтересах, а звідси оден крок до корупції і морального розкладу мас. А результат? Зріст у суспільности „панщизняної душі“, а „панщизняна душа“ то завжди душа підла, повна укритої ненависти, повна страху і готова до пімсти“.

З заграничної політики Польщі і надалі спір з Литвою є найважнішою справою. Польський уряд вислав свого урядовця з письмом до литовського уряду, щоби визначив, коли розпічнуться мирові переговори Польщі з Литвою. Цего урядовця назвали литовські ґазети „ангелом мира“. Мусів він їхати і вертати окружною дорогою до Литви так, що зробив дорогу довгу 600 км., хотяй з Вильна до литовської столиці є всего 60 км. дороги. Але литовський уряд не хотів ніяк згодитися, щоб польський „ангел мира“ вертав впрост з Литви до Польщі. Якаж відповідь литовського уряду на письмо польського уряду? Литовський уряд відповів, що справа Вильна мусить бути вилучена з переговорів і вона далі є неполагоджена. На переговори визначується місто Ригу, а речинець на місяць март. Далі домагається литовський уряд, щоб при переговорах був представник Союза Народів. Твердий горіх має Польща в литовськім спорі. Цей горіх не легко розкусити.

Що чувати в світі?

БОЛЬШЕВИЦЬКІ опозиціоністи за „контрреволюцію“ покарані заслабаєм і вже виїхали до визначених їм місцевостей. Троцькому визначено місцевість Верни на хінсько-туркестанській границі. Раковський виїхав до Астрахану. Радек і инші опозиціоністи на разі виїхали за Урал, а там дістануть приказ від поліції, де мають поселитися. Цікаве, що перед 20 літами Троцький був засланий царським урядом також в місяці січні 1907. Троцький описав це заслання і дуже хвалить царського офіцера, що був супроти него ввічливий, а ескортуючі вояки відносились до дітей делікатно і пестливо. Б[illegible] тоді царський уряд дозволив був засланцям забрати зі собою свої жінки і діти. Не так тепер. Троцького ж нка буде заслана, але в зовсім иншу країну. Може отже тепер Троцький порівнати поступоване царського і большевицького уряду. Так отже большевицький уряд розбив опозиціоністів; одні з них в тюрмі, другі на засланню. Це дуже обурило Зоріна, начального редактора большевицької ґазети „Правда“ в Ленінґраді і він написав до Бухаріна гострий лист такого змісту:

Оп зіційні товариші сидять в тюрмі. Не дозволяється їм приносити дарунків і навідуватись до них. Їх рідні голодують. Ці факти домагаються від мене як члена партії рішучого виступу. Або Ви увільните безпроволочно арештованих, котрі є нашими товаришами в боротьбі за ідеї Леніна, і з котрими ми разом голодували, терпіли і боролися, або я цей лист надрукую і розішлю членам нашої партії, щоби за це мене також заарештовано. Але не забудьте одно: З тюрми буде наш голос ще голосніще говорити до партії! Цим разом без поздоровлення. — Зорін.

Так писав Зорін до свого товариша, з яким разом боровся проти царату і „контрреволюції“, надіючись що серце Бухаріна змякне. Але Бухарін відповів Зорінови так, що приказав його арештувати і посадити в тюрму. Так поводяться московські большевики зі своїми товаришами партійними. А чогож кращого можуть сподіватись від большевиків Українці? — Московські большевики всюди шукали грошей на позичку, але ніхто в чужих державах не хотів їм пожичити. Тепер вони розписали „рільну позичку“ в себе дома і домагаються, щоби кождий селянин купив що найменче одну облігацію. І от розіслали всюди по селах інструкції, де вже нічо не згадують про „клясову боротьбу“, нема також згадки про „кулаків“ себто про працовитих і запобігливих селян. За те всюди говориться, що всі селяне повинні позичити їм грошей і розкупити облігації. Не висилають большевики також своїх аґітаторів-жидів, бо знають, що нарід їх ненавидить, але за те домагаються, щоб лікарі, аґрономи, кооператори і учителі аґітували за позичкою. За те большевики обіцюють селянам, що як позичать їм грошей, то будуть мати першенство при купні машин і господарських приладів і тд. Та більше, як певне, що селяне грошей не дадуть, бо знають, що большевики їх гроші вивезуть до Хн та на Мадаґаскар, щоб там робити світову революцію. Зокрема українські селяне не дадуть на це грошей, хоть як большевики примилюються і вже не називають їх „кулаками“.

В НІМЕЧЧИНІ великого райваху наробило уступлення військового міністра Ґеслера. Управляв він своїм міністерством через 8 літ. Про причину його уступлення всяко пишуть і тут правду збагнути не легко. Сам він каже, що уступає, бо хорий і нещастя родинні його знеохотили. Але це звичайна вимівка всіх міністрів, коли вони подаються до димісії. Мусять бути глибші причини його уступлення. Соціялісти закидують Ґеслерови, що він тихцем ішов на руку німецьким монархістам. Мабуть найправдоподібнішою причиною було невдоволенне німецьких ґенералів з господарки міністра Ґеслера, бо видавав багато грошей для цивільних орґанізацій військових, які більше кричать ніж роблять щось корисного. Мабуть ґенерали спонукали президента Гінденбурґа, щоб він наклонив Ґеслера до димісії. Його наслідником став ґенерал Ґренер. Знаний він з того, що був головним командантом німецької армії на Україні в р. 1918. Одначе він тоді не розумів українських справ, до чого також в значній мірі причинилась і наші політики, які вели діточу політику соціялістичну — ба й комуністичну. Тоді то в ґенерала Ґренера знайшли послух московські політики, які доказували йому, що Українці не мають державницьких здібностей. По війні Ґренер пішов на емеритуру і що й-но тепер пізнав значінне українства для Сходу Европи і зачав оказувати Українцям свою прихильність. Головно його стараннєм основано в Берліні Український Науковий Інститут, в якім концентрується наукова діяльнікть української еміґрації в Німеччині.

АНҐЛІЙЦІ дуже занепокоїлись, що Америка зброїться і на зброєнне визначила 700 міліонів долярів. Забрав у тій справі голос анґлійський адмірал фльоти Тойльор, котрий оноді виголосив остру промову проти Америки. Цей адмірал скритикував морське зброєння Америки і заявив, що Анґлія не дозволить собі на кпини і зі своєї сторони буде зброїтись. Колиб Америка хотіла погодитись з Анґлією, то це булоб найкращою запорукою мира. Але на це не заноситься, нема теж на це ніякої надії супроти американського зброєння. Рівночасно американський міністер маринарки Вільбур заявив, що Анґлію треба винувати за це, що Америка зброїться. Так отже Анґлія обвинює Америку — а Америка Анґлію. — Але не легко Анґлії переганяти Америку. Їй тяжко і здоганяти її. Великий страйк вуглярів в Анґлії в р. 1926, а також проценти від довгів так ослабили Анґлію грошево, що їй тяжко кінці позбирати. До того її торговля також ослабла. А саме цего року вивіз (експорт) товарів з Анґлії був 350 міліонів долярів менший, як в р. 1925. За те ввіз (імпорт) був вищий від експорту о 2 міліярди долярів. Чіхаються Анґлійці.

В ФРАНЦУСЬКІМ парляменті знову комуністи уладили велику бучу. Єї причина була отся: Посли домагались, щоби гостро покарано тих людей, які довели до вуличної революції. Сталося це в серпні 1926, коли в Америці страчено двох анархістів Сакка і Ванцеттія. Тоді парижські анархісти розаґітували парижських робітників, які на знак протесту кинулись рабувати склепи і багато шкоди накоїли. От і за це тепер домагались посли покарання провідників. Тоді комуністичні посли вчинили бучу і стали кричати: убійці, злочинці, лайдаки! Президент мусів перервати засідання.

В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ здеґрадовано ґенерала Ґайду, котрий бажав стати чеським Муссолінім. Історія його військової служби дуже цікава. Був він перед війною помічником в дроґерії (склеп з аптичними приладами в суміш з иншими). Як 22 літний молодець пішов на війну і дістався в російський полон. В Росії утворено з чеських полонених окрему армію в силі 50 000 людей і її командантом став Ґайда. Ця чеська армія боролась на Сибірі з большевиками і в її руки взяли великі скарби. По війні вернув Ґайда зі своєю армією до Чехословаччини і одержав ранґу ґенерала. А що він на військових речах мало розумівся, тому вислано його до Парижа, щоб там підучився. Але Ґайда в Парижі знюхався з московськими большевиками і видав їм деякі таємниці французької армії. Та про це ніхто не знав. Опісля Ґайда повернув до Чехословаччини і став шефом ґенерального штабу. Щастє завернуло йому голову. Він постановив стати диктатором Чехословаччини і в тій цілі зачав бавитись в політику. Утворив фашистівську орґанізацію між чеськими соколами і в серпні 1926, в часі здвигу соколів хотів повалити президента Масарика і проголоситися диктатором. Свій плян зрадив ґенералови Снейдаркови і послови Давідови. Ці повідомили про плян Ґайди Масарика і Ґайду післано на емеритуру. Чеський уряд хотів затушувати цілу справу і тому не виточив Ґайді процесу. Але Ґайда далі вів завзяту аґітацію проти Масарика і Бенеша. Тому уряд зачав збирати докази вини Ґайди і дістав в руки документи, які доказували, що Ґайда був у змові з большевиками та що плянував переворот в Чехословаччині. Виточено йому процес і здеґрадовано до простого жовніра.

МАДЯРИ зброяться. Доказом цего переловленне Австрією пять ваґонів з машиновими крісами, які надійшли з Італії. Річ ясна, що Італія має тайну умову з Мадярами, що на випадок війни буде їм помагати. Чеські політики кажуть, що Мадяри хотять кинутися на Словаччину і відібрати її від Чехів. А Чехословаччині ніхто не буде міг помагати. Румунія буде боятися мішатись до війни, бо Радянський Союз може кинутися тоді на Румунію, щоб відібрати Бесарабію. Так само і Югославія мусить тихо сидіти, бо колиб звернулась проти Мадярів, то тоді Італія заатакує Югославію. Шпіони чеські винюхали що здовж словацької границі Мадяри приготовились до нападу: мають тайні склади оружа і муніції. Лихо знає, чи все те правда. Можливе, що Чехи перебільшують небезпеку, бо страх має великі очи. Але що Мадяри хотять відібрати від Чехів Словаччину і Закарпатську Україну — це річ певна.

РУМУНІЯ уладжує комедію. В Кишиневі завязався з ініціятиви митрополита Ґуріо комітет в цілі святкування річниці „добровільного прилучення“ Бесарабії до Румунії. До комітету ввійшли міністри, ґенерали й всякі державні мужі і вони випрацювали плян ювілейних свят, які призначено на день 29. квітня ц. р. Навіть королівська родина має в тім дни зїхати до Кишинева, а дальше святий синод, парляментарні, достойники — вважалі, що в який небуть спосіб брали участь в загарбанню бесарабської землі. Попри всякі паради, концерти, перегляд війська ітд. мається видати ювилейні видання, ювілейні медалі, мається побудувати ювілейну палату, музей, ювілейну церкву. До всіх „благодатей“, які придусили бесарабський нарід, який вже задихується в нужди, долучується ще отся „благодать“ у виді нових драч і податків на ювілейні подвиги. Натомісць всім бувшим послам що голосували за „прилученням“ комітет проектує в нагороду визначити з державних фондів землю.

ПАН - АМЕРИКАНСЬКИЙ конґрес (т. є. конґрес цілої Америки) радить в місті Гаванні, столиці Куби. Бере в нім участь 21 держав американських. Ціль конґресу: забезпечення мира і вічної приязни між американськими державами. На конґрес прибув сам президент Зєдинених Держав — Кулідж окремим кораблем в товаристві 90 політиків і урядовців. І це є доказом, що конґрес має величезне політичне значінне для цілого світа. Бо є старий звичай в Зєдинених Державах, що президент не повинен виїздити поза границі своєї держави. Від цего звичаю відступив през. Вільзон, коли в р. 1918 виїхав на мирову конференцію, а тепер проти звичаю виїхав до Гаванни і през. Кулідж. Значиться, що конґрес в Гаванні дорівнює своїм значінням мировій конференції в Парижі. Скликано цей конґрес на домагання Зєдинених Держав. Бажають вони утворити союз держав американських, щоби його протиставити Союзови Народів в Женеві, до котрого Зєдинені Держави не належать. Тої єдности американських держав потребують Зєдинені Держави на те, щоби відтягнути деякі американські держави від женевського Союзу Народів і спільним фронтом протиставитись державам Европи і Азії. Зєдинені держави хотять панувати над двома океанами Атлянтійським, який ділить Америку від Европи, і над Тихим океаном, який ділить Америку від Азії. За це панованя суперничать Зєдинені Держави з Анґлією і Японією. А щоби цілу свою силу кинути проти Европи і Азії, бажають Зєдинені Держави мати спокій в Америці. От і на це потрібний їм союз американських держав. Тому европейські політики похнюпились і пильно прислухуються вісткам з панамериканського конґресу. Вони бачать, що Америка хоче перенятн владу над цілим світом, а супроти того вони безрадні, бо европейські держави бідні і самі собі спустили тільки крови в часі всесвітної війни, що ледви за собою ноги волочать. Всі вони сидять в кишени американських банкирів і платять їм величезні проценти. До того незгідливі і сваряться за клаптики країв. Окружились також граничними сторожами і дусяться у своїх границях. Щоби ратувати Европу від панования Америки, деякі европейські політики домагаються утворення Зєдинених Держав Европи (Пан-Европи). Але це поки-що лиш сон. До дійсности далеко і тому Европа з острахом прислухується нарадам конґресу в Гаванні.

В ТУРЕЧЧИНІ останній перепис, переведений недавно, виказав, що Туреччина має докладно 13,749,201 мешканців. Перепис переводжено під проводом Бельґійця Жакара. Всі турецькі політики побоювалися, що Туреччина має меньше населення, а то наслідком воєнних утрат, виеміґрування Греків із Малої Азії. Азійська Туреччина має 12 359 199 населення. Одначе „азійську“ Туреччину Турки не признають (хиба ґеоґрафія). Для них Туреччина се спільне поняття азійської і европейської Туреччини. „Европейська“ Туреччина має лише 1 090,002 мешканців. Стамбул (Царгород), колишня столиця Туреччини, має 699 602 мешканців (354 013 мущин і 345,589 женщин). Стамбулійський вілает має загалом 806,993 населення. Се значне зменшенне населення Стамбулу лише в незначній части дасться пояснити перенесеннєм столиці до Анґори. Сама Анґора має 74,784 мешканців. Стамбул утратив богато населення наслідком виеміґрування Греків, Вірменів і навіть Шпаніольців. Число чужинців також зменшилося, бо наслідком зубожіння ослабла торговля, комунікація на Чорному Морі зменшилася також наслідком большевицьких обмежень. — Турецьке правительство задумує ріжні реформи для оживлення економічного життя в Стамбулі. Хоче передівсім створити вільну пристань. Хоч населенне в Туреччині зменшилося, то стамбулійський вілает є ще найбільше заселеною турецькою провінцією. Взагалі Туреччина рідко заселена.

В ЕСПАНІЇ вже пятий рік панує диктатор Прімо де Рівера. Еспанський парлямент не був спосібний до державної праці, бо розкладали його партійні боротьби. Уряд був слабий, бо кождої хвилі залежав від примхи партій. В р. 1923 ґенерал Прімо де Рівера розвязав парлямент і завів диктатуру. Через чотири роки управляв він сам державою, а минулого року покликав собі до помочі парлямент, зложений не з послів вибирах але з іменованих. Оноді заявив Прімо де Рівера, що Еспанія не скоро поверне до демократично-парляментарного устрою, бо на давний парльментаризм можуть собі дозволити лишень дуже культурні і сильні народи. Коли б в Еспанії привернено парляментаризм з виборними сослами, то він викликавби лиш партійні боротьби, кризи і тд. Тому Прімо де Рівера послугується парляментом з іменованими послами і той парлямент далеко краще сповняє свої завдання, як давний парлямент еспанський. А коли хто каже, що в Еспанії давний парлямент був вибраний „вольними голосами“, то сам себе і инших дурить. В Еспанії не було справедливих виборів, як в Анґлії. В Еспанії вибори були спекуляцією демаґогів і партійних провідників. Тому куповано голоси, шахровано результати виборів, уряд натискав на виборців, щоб вони вибирали людей, яких він бажав. А це лишень деморалізацію ширило. Краще отже іменувати послів, бо бодай можна заіменувати порядних людей. Далі Прімо де Рівера заявив, що такий парлямент з іменованими послами, то лишень переходова інституція. З часом повстане якийсь парлямент обновлений, але який він буде, ще не знати — можливе, що такий, який є тепер в Італії т. є. що послів будуть вибирати не загальним рівним голосованнєм, але поодинокі корпорації будуть висилати своїх послів в парлямент.

Ратуйте ваше здоровля!

Ратунок і Поміч для хворих мужчин, жінок і дітей!! на перепуклини, (осунення кишок) пахвини, себто боляк біля ноги, пупця і шлунка!! Без НОЖА, без КРІВАВОЇ операції!! Не занедбуйте руптури, хочби й найменьшої, бо она стає великою як людська голова, як коновка, може стати небезпечною для життя, й може спричинити скрут кишок і ґанґрену, а внаслідок того — смерть!! Радикально спинаю і усуваю найнебезпечніщі і найбільші перепуклини, через пристосовання моїх спеціяльних лічничих руптурових бандажів-опасок, що є споряджені на підставі мойого, найновійшого методу і мною заложені фахово і з успіхом! Спеціяльні черевні пояси на обрив кишок, великі обвислі животи, проти згрубілости черева і випадення матиці. — Еластичні і ґумові бандажі на жиляки ніг, котрі
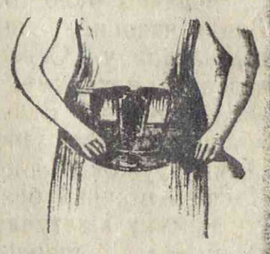
можуть тріснути і великі терпіння спричинити!! Бандажі після операції черева, сліпої кишки і штучних відходових отворів. — Зголошення хворих приймає:
Ортопед – директор РАПАПОРТ Спеціяльне лічничо-ортопедичне Заведення
від 9—1 год. і 3—7 попол. Львів, вул. Красіцких ч. 8.

Всячина.

Иорданське водосвяття відбулось в Перемишлі по традиційному звичаю. Величний похід процесійний під проводом Преосв. Владики Григорія в окруженню перемиського духовенства двигнувся о год. ½11 на Сян.

Міщанське Брацтво в Перемишлі уладило в день Йордану, о год. 6. вечером в салі Дівочого Інституту, просфору для членів і запрошених гостей. На цю урочистість завитав Преосв. Григорій в окруженню оо. каноників і инших

священиків і розпочав її промовою, в якій взивав до обєднання і бажав як найкращого розвою товариству. Серед співу коляд товариська гутірка протягнулася до год. 9. Промовляли ще Вп. Др. Дмоховський і Др. Загайкевич, навязуючи свої промови до промови Преосв. Григорія.

Недавно було поміщене у Вашій часописи, що народна школа при ул. Святоіванській, ведена монахинями, не має ні звідки помочі. Здається мені, що цим повинен занятися місцевий кружок „Рідної Школи“. Прецінь можнаб бодай збірку йорданську відступити тій так гарно веденій школі. На жаль, „Рідна Школа“ цего року навіть збірки йорданської не уладила. Видко, що нема кому тим занятися. — Батько.

Примірна кооператива. Кооператива „Воскресіння“ в Станьковій (калуського повіту) зложила зі свойого білянсу за минулий рік квоту 100 зол. на „Рідну Школу“. Цим дала вона доказ, що наше зорганізоване селянство розуміє першорядне значіння й вагу „Рідної Школи“ в часі теперішнього лихоліття для доцільного виховання нашої молоді на свідомих, практичних повних посвяти й завзяття Українців. — Кооперативи і економічні інституції та установи! Йдіть за гарним прикладом і призначуйте з річних білянсів на „Рідну Школу“, квоти відповідні до маєткового стану! Сповніть свій обовязок супроти „Рідної Школи“!

Рецепти для П. Т. Робітників і Урядників державних самоврядних і приватних, для членів повіт., колійов. каси для хорих приладжується негайно і точно після приписів. Замовлення з провінції також телеґрафічно виконує відворотно. Аптика і Дроґерія під „Звіздою“ вул. Франц'шканська 24.

Новинки.

ТЕМНОТА нашого народу на Закарпаттю така велика, що впрост вірити не хочеться, щоби ще були між нашими людьми такі темняки. Недавно ми доносили про одного ошуканця, що пророкував конець світа. Тепер знова чеські ґазети доносять отсе: В громаді Коритна коло Ужгорода живе самітна старушка, яка на війні стратила сина. От до цеї то старушки зайшов якийсь ошуканець і сказав їй, що разом з еї сином служив при війську і оба згинули разом на війні. Тепер мешкають разом в раю. А що він затужив за своєю ріднею, то виробив собі короткий урльоп з тамтого світа. Такий урльоп, що правда, тяжко дістати, але син старушки мігби його дістати, якби мав 300 корон чеських на карту подорожі. Темна жінка дала ошуканцеви 300 кор., щоби передав синови і ошуканець зник. Що-йно коли старушка оповіла це сусідам, ті витолкували їй, що ошуканець закпив собі з неї.

ДЕСЯТЬ ДНІВ В СТУДНІ. В селі Вевюрчині повіту жнінського стався такий випадок. Оден парубчак любився з дівчиною місцевого господаря. Але по якімсь часі довідався, що дівчина зраджує його і бокує від него. Постановив отже пімститися. Одного дня вечером хотів з дівчиною розмозитися і вийшов з нею за село. А була тут суха студня, глибока на кільканайцять метрів. Коли зближились до цеї студні, парібчак вхопив дівчину і кинув її в глибоку студню. Тут зачалась мука нещасної дівчини. Не могла вона сподіватись ратунку, бо хотяй кричала, але ніхто не міг її чути, бо студня була за селом, куди тепер ніхто не ходить. Тимчасом в селі шукали дівчину всюди, але ніхто не знав, де поділася. Що-йно десятого дня припадково переходили попри студню хлопці і учули слабий крик зі студні. Заглянули, побачили нещасну і повідомили село. Селяне витягнули дівчину, яка з голоду висохла. Поволі вертає вона до здоровля. Парібчак утік з села і поки-що не вдалося його зловити.

ЗБУЇ ГУЛЯЮТЬ. В Ключеві великім під Коломиєю два збуї серед ночі вломилися до мешкання учителя Одіжинського і зажадали від него грошей. Серед метушні яка повстала в хаті, служниця учителя вікном вискочила на подвіре і наробила крику. Тоді збуї повтікали. — Дорогою межи Долиною а Новоселицею вертав домів Ілько Дарвай. Приїхав він що-йно з Америки і віз зі собою зароблені гроші. Напроти него на зелізницю вийшла жінка з донькою, і от всі троє ішли спокійно до дому, не предчуваючи ніякого лиха. Але коли переходили попри ліс, вискочив збуй і стрілив до Дарвая кілька разів і положив його трупом. Опісля зранивши тяжко жінку і доньку, зрабував всі гроші Дарвая і втік. Більше як певне, що цей напад був наперід упляннований. Збуй знав, що Дарвай буде вертати з Америки і чатував на него.

ЦІКАВИЙ ПРИПАДОК. Заможний купець в Замосцю, Маєр Ґросфельд, пережив велике родинне нещастє. Перед 27-літами цигани вкрали йому 7-літного синка. Що не нашукався Ґросфельд — не міг знайти сина. Ревізії серед циганів також нічо не помогли, хотяй сина можна було легко пізнати, бо мав він шрам на шиї, по якім можна було його пізнати. Утрата сина так підкосила жінку Маєра, що вона з жалю вкоротці умерла, а сам Маєр став занедбувати склеп і збіднів. Жив останніми часами сам з донькою Клярою — з грошей, які надсилали йому сини з Америки. Врешті сини прислали йому гроші на дорогу і шіфкарти та намовляли, щоби з донькою приїхав до них. Щоби виробити собі пашпорти пішов він пішки до місточка Кршевова, бо звідтам був родом. По дорозі напали на него цигани, зрабували кількасот долярів і повтікали. Лишилось лиш двох циганів на сторожи, оден старий, другий молодий. Оден циган сказав до другого, що треба жида і доньку забити, щоби про рабунок не дали знати поліції. Тоді жидівочка стала благати: „Змилосердіться над моїм старим вітцем, присягаємо, що вас не видамо поліції“. Але молодий циган сказав, що присяга для него замало і зажадав, щоби Кляра вийшла заміж за него. Старий жид сказав, що це неможливе, бо він є жидівської віри, а циган є иншої віри. Тоді молодий циган сказав, що він також був жидом, а як мав 7 літ, то цигани забрали його з собою. Що-йно тепер пригадав собі Маєр свого нещасного сина і побачивши шрам на його шиї сказ в: „Сину мій, дитя моє!“ Так батько знайшов по 27 літах сина. Цигани віддали зрабовані гроші, а син Маєра лишився при своїм вітци і перейшов на жидівську віру перед рабіном у Варшаві.

ДЕРЕВО ЗАБИЛО РОБІТНИКА. В селі Явора пов. Турка воєнний богачисько, жидок Гірт рубає ліси, затруднюючи кількадесять українських селян. Оноді падаюче дерево убило на смерть укр. селянина Яцка Пузина з села Ісаї. Покійник мав 31-літ і лишив жінку і 2 дітей. Пузин не був зголошений ні до каси хорих, ні обезпечений від випадку. Можеб повітова політ. орґанізація занялась цею справою.

НАЙБІЛЬШИЙ МЕТЕОР. На землю часто спадають з воздуха великі камені, звані аеролітами або метеорами. Що це є? В літі погідної ночи часто видко спадаючі зорі. Є це небесні тіла (подібні до нашої землі), які впадають в атмосферу і через тертє розгріваються і в височині 100 км. спалюються, а їх частини спадають на землі в виді каменя. Такий „небесний камінь“ впав перед кільканайцяти літати в Америці (в місцевости Winslau, стейт Арізона). Цей аеролїт є найбільшим в світі. Грубий є на 131 метрів і як учені обраховують — важить 10 міліонів тон. (Якби його хто полупав, і ладував в залізничі ваґони по 10 тон до кождого ваґону, то треба оден міліон ваґонів, щоб його перевезти). Комісія учених під проводом астронома (звіздаря) Бавмґардта розсліджувала його довго і врешті зложила рапорт, що в тім камени є досить багато заліза, вугля, ніклю, плятини і радіюм. Практичні американці постановили використати маєток, який упав з неба, і за порадою Бавмґардта оснували спілку і будуть цей аеролїт розбивати. Будуть отже мати користь, а учені задоволять свою цікавість, бо довідаються, що в середині цего каменя находиться.

„FOSFOR“
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Lwów
PLAC MARJACKI 6/7¹ Telefon 44-48

СУПЕРФОСФАТИ: кістні і фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** і амонякальні, **РЕФОРМФОСФАТИ:** кістні і мінеральні від 18 до 26% P_2O_5 !!! **ТОМАСИНИ:** „Колюмета“ — „ЗВІЗДА“ і инші краєві і заграничні **СОЛІ** поташові і **КАІНІТ — АЗОТНЯК — САЛІТРА** (ХОЖОВСЬКА) амонові, **САЛІТРА** хілійська — **СІРЧАН** амоновий. Вапно навозове палене і мелене (97% CaO) — Вапно будівляне. **ФОСФОРИТИ** палені і мелені (CaO і розп. P_2O_5

Достава ваґоново і деталічно по фабр. цінах і на найвигіднійших услівях кредитових.

САННА ЗАТОКА сталась причиною смерти. Гостинцем з Дрогобича до Мединич їхав господар з жінкою. Сани так раптовно пішли в затоку, що жінка впала і зломила собі карк. Нещасну перевезено до шпиталя в Дрогобичі, але по кількох годинах вона померла.

КРАДУТЬ! В Сяноці арештовано коменданта поліції за те, що спроневіряв грубі гроші державні. Рівночасно ведеться слідство проти б. шкільного інспектора за подібну господарку грішми, призначеними на будову шкіл. Так отже найвищий сторож ладу і порядку в повіті вже опинився в криміналі, а представитель освіти вже під дверми кримінала. Гарні відносини!

СТРАШНИЙ ЗЛОЧИН. Американсько-українські ґазети доносять таке: Дня 19. грудня 1927 в Лос Анджелес, Каліфорнія, коло полудня, підійшов до одної висшої школи якийсь чоловік та заявив зарядови, що батько 12-літної учениці сеї школи, банкир Пері Паркер упав жертвою автомобілевого випадку та просить пустити дівчинку зі школи. Заряд зараз пустив дівчинку, і вона сіла на авто незнакомого мущини та відїхала. Коли дівчина не вернула домів у звичайний час, родина зателефонувала до школи. Звідтам їй пояснено, як дівчину випущено до ліжка покаліченого батька. Та банкир був здоров і не мав ніякого припадку. Банкир повідомив поліцію, яка стала глядати за дитиною. Того дня вечером до нього наспіли 2 телеґрами з ріжних місць, у яких заборонювано банкирови пробувати псувати пляни уводителя через повідомлювання поліції. В пятницю прийшов до банкира лист, який приказав йому мати на поготівлі викуп у сумі півтора тисячі долярів та ждати дальших припоручень. Вечером такий самий приказ телефоном. Другий дзвінок: банкирови кажуть поїхати з викупом на означене місце. Банкир їде, але поліція збирається захопити уводителів. Уводителі не зявилися. У суботу Паркер дістає знова лист: дівчина просить його ратувати її, а уводитель радить йому відкликати поліцію. На просьбу Паркера поліція відсувається, сподіючися зловити уводителів уже, як они доручать дитину. Вечером Паркер дістав телефоном остаточні припоручення. Він виїхав на означене місце з готовим викупом. До того місця зараз потім підїхав автомобіль, а на ньому батько побачив дівчину. Замаскований мущина сказав йому, що дитина спить, що банкир має дати йому викуп, а він завезе дитину та зложить її на травнику перед одною хатою. Батько згодився. Як авто розбійника відїхало, батько кинувся обняти лежачу дитину. Дитина була нежива. На її шиї був дріт, затягнений так туго, що аж врізався в шию дитині. Отже і викуп дістали злочинці і дитину вбили. Але американська поліція таки зловила злочинця. Є ним молодик Гикмен. Коли його арештовано і доказано вину, він плакав і зачав виголошувати поученнє до американської молоді, щоб не ішла його слідами. Як його перевозили до Лос Енджелес, він двічі пробував доконати самогубство, раз хотів задуситись, а другий раз розбити собі лоб. Але поліція, яка його везла, вратувала його. Він боявся, що в Лос Енджелес його злінчують, але там поставлено сильну сторожу, щоб його охоронити.

НОВІ КНИЖКИ.

Ювилейний Календар Товариства „Просвіта“ на 1928 рік. *Річник 50. Ювилейне видання з нагоди 60-ліття „Просвіти“ і 50 ліття календаря.* Львів, 1927. — стор. 304. 8°. — Календар „Просвіти“, що має в нас так світлу традицію і що рік-річно доходить до найдальших закутків укр. земель та стає необхідною підручною книжкою кожного Українця, має в цьому році справжнє історичне значіння з огляду на ювилей 60-ліття „Просвіти“. В звязку з цим ювилеєм маємо перш усього в І частині календаря кілька дуже цікавих споминів, у котрих згадується про перші й пізніщі роки розвитку Т-ва (найцікавіщі Ю. Романчука і Д-ра І. Брика), про календарі „Просвіти“ (В. Лукича), далі статті Д. Дорошенка про діяльність „Просвіти“ на В. Україні і Р. К. про „Просвіту в Закарпатській Україні“. Небагато нового приносить стаття, писана в формі споминів Проф. С. Смаль-Стоцького про розбудження національної свідомости на Буковині. Змістовна стаття М. Творидла про економічну діяльність „Просвіти“. Середню частину календаря займає літературна частина. В порівнанні з иньшими нашими календарями ця частина є і доволі обширна і добра, бо маємо тут оригінальні твори деяких визначних наших письменників, головно белетристів (у поезії передруки Франка), а саме низку оповідань і нарисів В. Стефаника, А. Чайковського, М. Матієва-Мельника, Ю. Шкрумеляка, Мих. Рудницького („Ворог целібату“) і виїмок із 4. тому трильоґії „Мазепа“ Б. Лепкого. „Дума про смерть Хведора Черника“ Р. Купчинського цікава вдашним підходом до козацьких дум головно своєю формою, а подекуди тоном і настроєм. Цього самого автора маємо теж живий і свіжий анекдот „Барометер і ревматизм“. Шкода, що з часів визвольних воєн маємо тільки оден спомин, за те дуже цікавий Олекси Кузьми „На розпуттю“ про траґедію Укр. Гал. Армії при її переході від Денікінців до большевиків. Таких споминів повинно бути в нас як найбільше, бо час бистро минає, а з ним пропадає багато величніх і сумних картин з недавньої нашої історії. В кінцевій (III) частині календаря маємо популярно-наукові розвідки (цікава М. Чайківського „Ювилеї великих відкривців“) і згадки про смерть визначних наших громадян. Цей відділ друкований дрібним друком, що не зовсім добре для читачів-селян. Здається, що в цьому відділі належало теж помістити бодай коротку згадку про наші літературні ювилеї та огляд подій із нашого життя й світових. Інформаційна частина календаря досить обширна, хоч можна-би її в дечому доповнити. Може замала господарська частина, але це легко оправдати тим, що тепер виходить окремий господарський календар накладом „Сільського Світу“. На закінчення треба додати, що цілий календар перенизаний великою скількістю ілюстрацій, головно світлин і портретів, що підносить значно вартість календаря. Одним словом, календар „Просвіти“ це і дуже потрібна і дуже цікава книжка і тому обовязком усіх наших свідомих людей доложити як найбільше старань, щоби він як найшвидше розійшовся. — Е. Грицак.

Надіслане

Інжинір будови

з довголітною і всесторонною практикою на Заході — бажає втворити будівельне підприємство між своїми. — Просить о подання інформацій, котре повітове місто сього потрібує. За посередництво у віддаванню будови заплатить провізію після умови. — Зголошення під: „будова“ до „Укр. Гол.“

Старшина З. У. Н. А. з Харківщині в важких умовинах життя, до того ще маючий тут родину зараз шукає посади до „Просвіти“ яко завідуючий читальнею, театром — має довголітню сценічну практику, а також до кооперативу — в свій час скінчив курси. Зголошення до адміністрації ґазети У. Г.

На Рідну Школу зложили: п. Михайло Маркус з Перемишля 5 зол., п. Ленчикова з Подвіня-Перемишль 5 зол., за що дякує Старшина.

Адресова книга Польщі. В сих днях появилася з друку велика Адресова Книга Польщі разом з в. м. Ґданськом, для Торговлі, Промислу, Ремесла і Ріньництва.

Книга та появляється в Польщі по раз другий, містить біля міліона промислових, торговельних, рільничих адрес, як також адреси представників вільних занять в кождій згаданій в Книзі місцевости. Окрім того Книга містить в відділі адресовім опис біля 40.000 місцевостей, з докладними поданнями повітової, громадської, судової, почтової і тд. приналежности, як також подає найблизші колієві стації, кількість людности, характеристику місцевого промислу і торговлі і тд.

В відділі бранжовім вичислені всі істнуючі заклади промислові і торговельні. Відділ загальний містить характеристику польського господарського життя, важнійші дані, відносящіся устрою держави, докладні інформації податкові, перевозові, митні, тарифові і тд. Книга ся є дуже важним інформатором для кождого купця і промисловця, а вартість її оцінив вже наш господарський світ при виданню з минулого року, бо розкупив цілий наклад протягом кількох місяців. Книга вийшла накладом Товариства Міжнародньої Реклями, ґен. репр. Рудольф Моссе.

БЛЯТИ СТАЛЕВІ, варстати ткацькі поспішні і килимкарські, нити, човники, ґремплі до чесання вовни і лену, прядїлки, оліярні, механічні варстати, також килими о народних взорах поручає фабрика
„TEXTYL“ в Раві руській
дім власний.

Рік залож. 1842. — 85 рік істнування.
ОКРУЖНА АПТИКА Ґ. ШАНЦЕРА
давніш Шварца
Маґістер М. ЛЯВФЕР
Перемишль, ул. Францішканська 5.
напроти костела ОО. Францішканів.

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

Др. Михайло Коє
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

Др. Прийма Остап
орд. в Перемишлі, Ринок 12. в внутрішних і жіночих недугах. просвітлює **Рентґеном**, насвітлює кварцевою лямпою і Солюксом.

ДРОҐЕРІЯ і ПЕРФУМЕРІЯ
МАҐІСТРА М. ЛЯВФЕРА
ПЕРЕМИШЛЬ,
Міцкевича 2 (побіч двірця колієвого)

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах і крамницях
„МУТА“
МИЛО ОДИНОКОЇ УКР. КООПЕРАТИВНОЇ ФАБРИКИ ЦЕНТРОСОЮЗ

Домагайтесь найдобірнійших паперців до курення
„Калина“
з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЄҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові - Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

СУПЕРФОСФАТ
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Йосифа і Кароля Товарницьких
СПІЛКА АКЦІЙНА
Львів, вул. Коперника ч. 9.
ТЕЛЄФОН Nr. 9-11.
Доставляє на догідних кредитових услівях штучні навози як:
суперфосфат, потасові соли, каїніт, азотняк, салітру амонову, сірчан амону, томасину, мелене вапно палене, також спеціяльні мішанки навозові під городовину, квіти та овочеві дерева.

ЛІКЕРИ в 70 ріжних смаках **зробити дома може кождий** **„STELLA“** **ЛІКЕРИ** в 70 ріжних смаках
До набуття в аптечних складах.
Головний склад: В. Ґ. Мушинський в Перемишлі, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відповідний опуст.

Видавець і відвічальний редактор: Степан Навроцький

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.